

OKÓLNIK NR 1 / 18
Z POSIEDZENIA ZARZĄDU GŁÓWNEGO MZC
08 listopada i 04 grudnia 2017 r. oraz 08 stycznia 2018 r.

1. Informacja o udziale członków Zarządu Głównego MZC w uroczystościach i imprezach w październiku, listopadzie i grudniu 2017 roku
2. Informacja na temat projektu " Śladami Adama Mickiewicza"
3. Informacja dotycząca przebiegu uroczystości wręczenia stypendiów macierzowych na Zamku w Cieszynie
4. Informacja na temat Domu Ludowego w Pogwizdowie
5. Z działalności Kół Terenowych Macierzy
6. Sprawy bieżące

ad. 1 Udział członków Zarządu Głównego MZC w uroczystościach i imprezach w październiku, listopadzie i grudniu 2017 roku

- 02 października – uroczystość pogrzebowa pana Edwarda Figny, która odbyła się w Kaplicy ewangelicko-augsburskiej w Gumnej. Zgromadziła bardzo liczną grupę uczestników , w tym członków Zarządu Głównego MZC z Panią Prezes Martą Kawulok i wiceprezesem Bronisławem Brudnym, równocześnie Prezesem Koła nr 1 "Centrum " w Cieszynie, którego członkiem był świętej pamięci pan Edward Figna. Udział wzięli również Prezesi i członkowie innych Kół Terenowych Macierzy. Słowa pożegnania wygłosił Prezes Koła nr 1 Bronisław Brudny. Został wystawiony Sztandar Macierzy, a w poczcie sztandarowym stanęli członkowie Koła nr 1,

- 04 października – Inauguracja Roku Akademickiego 2017 / 2018 w Auli Akademickiej UŚ w Cieszynie- uczestniczyła Prezes Marta Kawulok,

- 04 października – posiedzenie Kolegium Redakcyjnego Kalendarza Cieszyńskiego – wszystkie artykuły po ostatecznym opracowaniu przez pana Leszka Pindura, do końca tygodnia zostaną przekazane do druku.

Pani Grażyna Tomecka zwróciła uwagę na zbyt duży poślizg w terminie ukazania się Kalendarza Cieszyńskiego 2018, co może negatywnie wpłynąć na sprzedaż tego wydawnictwa.

Pani Prezes stwierdziła ,że nie wszyscy autorzy artykułów dotrzyмали terminu ich składania. Zaznaczyła, że w kolejnym roku należy bardziej restrykcyjnie egzekwować wyznaczone terminy,

- 13 października – Koło w Grodźcu – spotkanie i wykład pana Mariusza Makowskiego nt. " Grodziec i jego szlacheccy właściciele"; Zarząd Główny MZC reprezentowali p. Prezes Marta Kawulok, oraz Józef Król i Edward Cichy,

- 14 października – uroczysta inauguracja Roku Akademickiego 2017/18 w Wyższej Szkole Biznesu, która odbyła się w Teatrze im.A. Mickiewicza w Cieszynie- uczestniczył wiceprezes Bronisław Brudny,

- 16 października – inauguracja IV edycji Wolnej Szkoły Nauk Filozoficznych i Społecznych im. Prof. Jana Szczepańskiego w MDK " Prażakówka" w Ustroniu. Wykład inauguracyjny wygłosił prof. zw. dr hab. inż. Jerzy Buzek. Pod pomnikiem prof. Szczepańskiego złożono kwiaty. Zarząd Główny reprezentowała pani Władysława Magiera,

- 18 października – weryfikacja granic działki przy ul Stalmacha 14, zlecona przez Urząd Miejski w Cieszynie. Zarząd Główny reprezentowała pani Prezes Marta Kawulok,

- 18 października – Gala wręczenia Nagród im. ks L. J. Szersznika w Sali Rzymskiej Muzeum Śląska Cieszyńskiego"- Zarząd Główny reprezentowali Pani Prezes Marta Kawulok, wiceprezes Karol Franek oraz członek ZG MZC Jerzy Wałga,
- 21 października – Jubileusz 70 lecia PZKO, który odbył się w Teatrze w Czeskim Cieszynie. Uczestniczyła Pani Prezes Marta Kawulok i prof. Janusz Guziur. Pani Prezes złożyła gratulacje i życzenia Panu Prezesowi Janowi Ryłko oraz wręczyła list gratulacyjny i kwiaty,
- 24 października – kolejne spotkanie Komitetu Organizacyjnego " Niepodległa", na którym opracowano ramowy budżet związany z uroczystymi obchodami setnej rocznicy odzyskania Niepodległości. Zarząd Główny reprezentowała p. Prezes Marta Kawulok oraz członek ZG MZC – Władysława Magiera,
- 27 października – uroczysta Sesja z okazji 500- lecia Reformacji, uczestniczył wiceprezes B. Brudny,
- 28 października - wernisaż w Muzeum Drukarstwa. Zarząd Główny reprezentowali wiceprezesi ZG MZC- Karol Franek i Bronisław Brudny,
- 28 października - uroczyste wręczenie stypendiów macierzowych na Zamku w Cieszynie – uczestniczyli przedstawiciele Zarządu Głównego MZC z Panią Prezes Martą Kawulok i wiceprezesem Bronisławem Brudnym oraz Główna Księgowa Stowarzyszenia,
- 02 listopada- zebranie członków Koła nr 4 MZC połączone z wyjazdem do Wisły i zwiedzaniem Muzeum na Ochowiczówce –Zarząd Główny reprezentowała Władysława Magiera,
- 09 listopada – wernisaż wystawy w Muzeum Drukarstwa – uczestniczyli Karol Franek, Halina Sajdok Żyła, Bronisław Brudny, Jerzy Wałga,
- 10 listopada – Uroczysta Sesja z okazji 99 – rocznicy Odzyskania Niepodległości – Koło MZC w Strumieniu – Zarząd Główny MZC reprezentował Zdzisław Wyleżuch,
- 10 listopada - Święto Patrona Szkoły w Zespole Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych im. Macierzy Ziemi Cieszyńskiej oraz uroczysta Akademia z okazji 99 rocznicy Odzyskania Niepodległości. Zarząd Główny MZC reprezentowali: Prezes Marta Kawulok, wiceprezesi Bronisław Brudny i Leszek Pindur, Prezes Koła nr 3 Regina Kapała. Z okazji Święta Patrona Szkoły odbył się Międzyszkolny Konkurs Gwary, w którym uczestniczyła bardzo liczna grupa uczniów z Cieszyńskich Szkół Ponadgimnazjalnych. Uczestnicy konkursu świetnie zaprezentowali się na scenie. Wystąpili z ciekawym repertuarem w strojach cieszyńskich. Jury w składzie Prezes Marta Kawulok, wiceprezes Bronisław Brudny oraz p. Janina Guziur / członek Koła nr 4 MZC/ i p. Maksymilian Kuśka / nauczyciel z ZSE – G/ mieli bardzo trudne zadanie z przyznaniem nagród i wyróżnień,
- 10 listopada – Zarząd Koła MZC w Grodźcu zorganizował uroczystą Sesję poświęconą 99 – rocznicy Odzyskania Niepodległości. Spotkanie połączone z promocją książki "Losy wojenne Jana Kalfasa pilota Raf-u". Zarząd Główny MZC reprezentowali Józef Król i Edward Cichy,
- 11 listopada – uroczyste obchody 99 – Rocznicy Odzyskania Niepodległości zorganizowane przez Burmistrza i Radę Miasta Cieszyna. Zarząd Główny reprezentowali: Prezes Marta Kawulok, Wiceprezes Bronisław Brudny, Sekretarz ZG MZC Aleksandra Czajkowska, członkowie ZG MZC Władysława Magiera, Jerzy Wałga, Karol Franek a także Prezesi i członkowie Kół Terenowych Macierzy. Został wystawiony Sztandar Macierzy, a w poczcie sztandarowym stanęli uczniowie z ZSE

-G im Macierzy Ziemi Cieszyńskiej w Cieszynie. Złożono bukiety kwiatów pod: Pomnikiem Niepodległości, tablicą upamiętniającą powstanie Rady Narodowej dla Księstwa Cieszyńskiego na Cieszyńskim Rynku oraz pod Pomnikiem Legionistów na Cieszyńskim Wzgórzu Zamkowym.

Uroczystości uświetnił występ marżionetek oraz Orkiestry Dętej. Po oficjalnych obchodach uczestnicy mogli wziąć udział w śpiewaniu pieśni patriotycznych na Cieszyńskim Rynku.

Pani Prezes złożyła podziękowanie wszystkim uczestnikom uroczystości. Szczególne podziękowanie skierowała do p. Reginy Kapały za zorganizowanie i wydelegowanie uczniów do Pocztu Sztandarowego.

- 11 listopada – udział w wernisażu wystawy na Rynku w Cieszynie przygotowanej przez Książnicę Cieszyńską,

- 11 listopada - w Teatrze w Cieszynie odbyła się uroczysta Sesja Rad i Gmin Powiatu Cieszyńskiego połączona z wręczeniem Laurów "Srebrnej" i "Złotej" Cieszyńianki.

Srebrną Cieszyńiankę otrzymał p. Michał Bożek oraz p. Czesław Kanafek z Cieszyńskiego Bractwa Kurkowego. Zarząd Główny MZC reprezentowali: Prezes Marta Kawulok, wiceprezesi Bronisław Brudny i Karol Franek, członkowie Zarządu Głównego MZC: Halina Sajdok -Żyła, Władysława Magiera, Jerzy Wałga, Józef Król,

- 16 listopada - wernisaż wystawy w Muzeum Drukarstwa – uczestniczyli wiceprezes Bronisław Brudny i Karol Franek,

- 18 listopada - XXX Miscellane'a Przewodnickie – uroczystość Jubileuszowa została zorganizowana w sali koncertowej Cieszyńskiej Szkoły Muzycznej. Zarząd Główny reprezentował Jerzy Wałga, który w imieniu Zarządu Głównego wręczył Prezesowi Oddziału PTTK w Cieszynie list gratulacyjny, oraz przekazał Kalendarz Cieszyński 2018 i bukiet kwiatów.

Uczestnicy spotkania mogli zobaczyć film poświęcony kompozytorowi Janowi Sztwiertni oraz wysłuchać kompozycji " Szałańnicy" poświęconą Cieszynowi,

- 20 listopada – wywiad z Prezes Martą Kawulok dla Radia Bielsko na temat działalności Macierzy i Domu Ludowego w Pogwizdowie / wywiad został wyemitowany w Radio "Bielsko" /,

- 20 listopada - prelekcja w Bibliotece Miejskiej – uczestniczyła Władysława Magiera,

- 25 listopada – Walny Zjazd Sprawozdawczy – Wyborczy PZKO. Nowym Prezesem PZKO została pani Helena Legowicz. Z ramienia Zarządu Głównego udział wzięła Prezes Marta Kawulok,

- 27 listopada – Prezes Marta Kawulok spotkała się z p. Z. Kajmowiczem – sponsorem stypendiów macierzowych. W ramach podziękowania za wsparcie finansowe otrzymał 2 bilety na Koncert Noworoczny, Kalendarz Cieszyński 2018 oraz pismo z podziękowaniem.

Wyrazy podziękowania złożyła również Wojtkowi Trefonowi za uświetnienie swoim występem uroczystego spotkania ze stypendystami na Zamku w Cieszynie,

- 29 listopada - w Ambasadzie w Brukseli zostało zaprezentowane Cieszyńskie Rusznikarstwo p. Jerzego Wałgi oraz cieszyńskie ciasteczka – wykonane przez członkinie Koła Gospodyń Wiejskich przy Kole MZC nr 8 Cieszyn – Mnisztwo,

- 1 grudnia - kontrola dokumentacji księgowej przeprowadzona przez pracownika ZUS- u z Bielska – Białej. Kontrola wypadła pomyślnie – bez uwag. Pani Prezes podziękowała Głównej Księgowej za wzorowe prowadzenia dokumentacji,

- 7 grudnia - spotkanie Pani Prezes z p. Cezarym Tomiczkiem, dotyczące aktualizacji strony

internetowej Macierzy,

- 7 grudnia - spotkanie Pani Prezes z władzami Gminy Istebna - Wójtem p.H. Gazurkiem i jego zastępcą p. J.Polokiem w sprawie:

- konieczności odcięcia instalacji wodnej na działce należącej do Macierzy w Jaworzynce Zapasiekach,

- udziału Gminy Istebna w realizacji projektu "Kapsuła czasu", na Trójstyku, z okazji Jubileuszu 100 lecia Odzyskania Niepodległości.

Pani Prezes poinformowała, że były Prezes Koła MZC w Jaworzynce- Zapasiekach Pan Czesław Muszalik, który nadal sprawuje opiekę nad działką należącą do Macierzy, położoną w Jaworzynce- Zapasiekach, zwrócił się do Zarządu Głównego MZC z prośbą o interwencję u Wójta Gminy Istebna, w sprawie odcięcia wody na tej działce. W ub. roku w związku z awarią, nastąpił duży wyciek wody, a poniesione w związku z tym koszty przez p. Czesława Muszalika wyniosły ok. 1000 zł. Po omówieniu problemu przez p. Prezes Wójt Gminy Istebna p. H.Gazurek i jego zastępcę p. J.Polok zobowiązali się wykonać odcięcie wody na działce w Jaworzynce Zapasiekach na koszt Gminy Istebna.

Druga sprawa dotyczyła projektu "Kapsuła czasu" realizowanego w związku ze 100 – leciem Odzyskania Niepodległości. Kapsuła miałaby zawierać przesłanie dla potomnych w formie materiałów historycznych i współczesnych związanych z Macierzą oraz Gminą Istebna i zostałyby wmurowane na Trójstyku Polski, Czech i Słowacji.

Pani Prezes poinformowała zebranych, że Wójt Gminy Istebna jest zainteresowany udziałem w realizacji tego projektu, jednak uważa, iż zawarte w kapsule informacje powinny być wmurowane na Trójstyku tylko przy obelisku Polskim bez udziału strony czeskiej i słowackiej ponieważ historycznie te tereny budzą dużo kontrowersji.

ad.2 Informacja na temat projektu "Śladami Adama Mickiewicza"

Pan Andrzej Słota przedstawił zebrany program Projektu " Śladami A. Mickiewicza", którego beneficjentami będą członkowie - działacze Polskiego Związku Kulturalno – Oświatowego w Czeskim Cieszynie i Kongresu Polaków w Republice Czeskiej. Projekt jest związany z 220 rocznicą urodzin Adama Mickiewicza.

Bardzo bogaty program Projektu rozpoczyna się w kwietniu wykładem w Książnicy Cieszyńskiej na temat "Życie i twórczość Adama Mickiewicza", w maju w Bibliotece Cieszyńskiej odbędzie się czytanie utworów naszego Wieszcza w tym "Świtezianki". Od 28 czerwca – 02 lipca 2018 r. zostanie zorganizowana 5 dniowa wycieczka edukacyjna, autokarowa z przewodnikiem po ścieżkach młodości Adama Mickiewicza, pod hasłem "Swoi do swoich".

Istnieje możliwość uzyskania dofinansowania tego projektu z funduszy Senatu RP / lecz tylko dla polskich Stowarzyszeń / dlatego też pan Andrzej Słota – członek Koła nr 4 MZC, zwrócił się do Zarządu Głównego MZC z prośbą o wyrażenie zgody na realizację projektu i pomoc w złożeniu odpowiedniego wniosku do Senatu RP.

Zarząd Główny, po dyskusji, wyraził zgodę, a Pani Prezes Marta Kawulok obiecała pomoc w przygotowaniu wniosku do Senatu RP.

Na posiedzeniu w miesiącu listopadzie Prezes M. Kawulok poinformowała o udzielonej pomocy przy wypełnieniu i złożeniu wniosku, który zawierał ofertę oraz 10 załączników. Był bardzo pracowity. Jednak dużą radość i satysfakcję sprawiłaby informacja o jego zatwierdzeniu i uzyskaniu dofinansowania projektu.

ad. 3 Informacja dotycząca przebiegu uroczystego wręczenia stypendiów macierzowych na Zamku w Cieszynie w dniu 28 października 2017 roku

W tym punkcie głos zabrała Pani Prezes Marta Kawulok Poinformowała zebranych o przebiegu uroczystości wręczenia stypendiów macierzowych na Zamku w Cieszynie, w dniu 28 października 2017 r. Udział wzięli członkowie Zarządu Głównego MZC: Prezes Marta Kawulok,

wiceprezesa Bronisław Brudny, i Karol Franek, sekretarz Aleksandra Czajkowska, Główny Księgowy Alina Hławiczka, członkowie ZG MZC Henryk Franek, a także przedstawiciele władz Miasta Cieszyna i Powiatu Cieszyńskiego oraz stypendyści, ich rodzice, dyrektorzy szkół do których uczęszczali lub uczęszczają stypendyści oraz sponsorzy. Wręczono 15 stypendiów macierzowych, 6 pomostowych, 1 stypendium artystyczne i 3 nagrody specjalne.

Pani Prezes Marta Kawulok pogratulowała wszystkim stypendystom i ich rodzicom. Następnie w ciepłych słowach podziękowała w imieniu stypendystów Państwu Kajmowiczom, którzy wsparli Fundusz Stypendialny dużą kwotą, co umożliwiło przyznanie znacznie większej liczbie młodzieży tej pomocy materialnej.

Uroczystość uświetnił występ Wojciecha Trefona ucznia II klasy Liceum Muzycznego w Bielsku-Białej, znanego muzyka i kompozytora gry na harfie, który również wręczył swoją płytę każdemu stypendyście.

ad.4 Informacja na temat Domu Ludowego w Pogwizdowie

Pani Prezes poinformowała zebranych o toczących się rozmowach w Radzie Gminy Hażlach w sprawie nabycia przez Gminę Domu Ludowego, oraz 7 –arowej działki w Pogwizdowie. Właścicielem tej nieruchomości jest Macierz Ziemi Cieszyńskiej.

Do końca roku Wójt Gminy Hażlach pan Andrzej Sikorski przedstawi Zarządowi Głównemu MZC informację, czy Gmina Hażlach jest zainteresowana zakupem tej nieruchomości.

ad.5 Z działalności Kół Terenowych Macierzy

Koło MZC nr 1 " Centrum" w Cieszynie / Prezes Bronisław Brudny/

Na kolejnym spotkaniu, które odbyło się 8 listopada, pan Wojciech Święs, pracownik Książnicy Cieszyńskiej omówił zagadnienia związane z ruchem ślązakowców. Pan Święs rozpoczął swoją prezentację, od wskazania protoplastów tego ruchu działających na Śląsku Cieszyńskim od 1848r. m. in. w osobach Karola Kotschego i Andrzeja Żlika, a później bardzo znanej cieszyńskiej postaci Teodora Haase i środowiska czasopisma „Nowy czas”. Głównym jednak tematem rozważań była postać i działalność Józefa Koźdonia i Śląskiej Partii Ludowej.

Ze względu na ograniczenia czasowe, prelegent skupił się przede wszystkim na okresie do 1920 r., szczegółowo omawiając początki działalności lidera ślązakowców.

Głównymi poruszonymi przez pana Święsa wątkami były:

- wybory do Sejmu Krajowego w Opawie w 1909 r.
- wybory do Parlamentu Wiedeńskiego w 1911 r.
- próby utworzenia ze Śląska Cieszyńskiego samoistnego bytu politycznego.

Prelegent również zwrócił naszą uwagę na przekłamania w przychylnych Koźdoniowi opracowaniach na łamach internetowej encyklopedii „Wikipedia”.

Spotkanie odbyło się w nader miłej atmosferze, a zabierający głos słuchacze zastanawiali się między innymi nad prawdziwymi intencjami postępowania przywódcy ruchu. Doszło również do kontrowersyjnej wymiany zdań na temat miejsca pochówku Józefa Koźdonia.

Swoim wykładem pan Wojciech Święs wzbogacił wiedzę historyczną słuchaczy o dodatkowe

ciekawe informacje dotyczące tej ziemi, ziemi która jest naszą Małą Ojczyzną.

W związku ze zbliżającymi się świętami Bożego Narodzenia, w imieniu Zarządu Koła nr 1 MZC mam przyjemności zaprosić wszystkich członków koła, jak i członków grupy literackiej „Nadolzie” oraz wszystkich sympatyków na coroczne przedświąteczne spotkanie przy kolędach i wierszach.

Koło MZC nr 2 " Mały Jaworowy " w Cieszynie / Prezes Eugeniusz Raabe/

1.11.2017 - w dzień Wszystkich Świętych, członkowie naszego koła, zapalali znicze na grobach zasłużonych członków MZC, obeszliśmy ok. 50 mogił;

11.11.2017 - w dniu Święta Niepodległości nasi członkowie, podobnie jak w poprzednich latach, licznie uczestniczyli w uroczystej sesji Rad Gmin Powiatu Cieszyński i byli świadkami nadawania kolejnych laurów Cieszyńianki;

15.11.2017 - w Klubie Propozycji odbyło się spotkanie ze znanym podróżnikiem;

2.12.2017 - tego dnia 30 osób z naszego koła brało udział w obchodach 60 lecia PZKO w Wędryni, na zaproszenie naszych przyjaciół, odpowiedzieliśmy entuzjastycznie i liczną grupą, zaopatrzeni w stosowne upominki, wybraliśmy się do Wędryni, atrakcje jubileuszowe przeszły nasze najśmielsze oczekiwania, była wspaniała akademicka, gdzie każda sekcja miejscowego PZKO zaprezentowała swój program, były popisy słynnych Gimnastów i inne nie mniej udane występy, całość zakończył bankiet i zabawa taneczna;

20.12.2017 - świąteczne spotkanie Klubu Propozycji uświetnił występ rodziny Szuścików, było dużo śmiechu i trochę wzruszeń, śpiewaliśmy kolędy, smakowaliśmy pyszne wypieki i kanapki a na zakończenie przełamaliśmy się opłatkiem;

Koło MZC w Grodźcu / Prezes Irena Skrzyżala/

10 listopada 2017 r. odbyło się spotkanie członków Koła oraz zainteresowanych osób na temat losów wojennych Jana Kalfasa – pilota RAF-u. Spotkanie odbyło się w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Grodźcu i połączone z promocją książki pt " Życie i losy wojenne Jana Kalfasa"

Koło MZC w Warszawie / Prezes Aleksandra Bernacka – Frankowska/

20 września / 2017 - Zaplanowany udział Gości ze Strumienia – Zespołu Śpiewaczego "STRUMIEŃ" pod kierownictwem pani **Józefy Greń**, z powodu choroby Jej męża, nie odbył się. Bardzo żałowaliśmy, bo mieli nas uraczyć koncertem pieśniček śląskich, ubrani w oryginalne cieszyńskie stroje, po czym mieliśmy poznać historię powstania i działalności Zespołu, który obecnie działa pod kuratelą Urzędu Gminy Strumień i tenże go sponsoruje. Czekały na Gości pokoje gościnne na Parafii, ale co się odwlecze, to nie uciecze – myślę, że przyjazd Zespołu będzie aktualny w innym terminie.

W ramach „klimatu” Aleksandra Bernacka- Frankowska odczytała wiersz strumieńskiego poety – **Jana Chmiela** pt. „**Nie dómy wóm spleńić**”.

Zrobiła to w zastępstwie Ziuty Greń / Tomik wierszy pt. „Do rymu po naszymu” /.

Autor zadedykował ten wiersz **Pamięci Emilii Michalskiej**, w podzięce za wiersz „**Moja Mamuliczka**”.

Pozostały wolny czas, wypełniły nam „reminiscencje z wakacji” Bohdana Sabeli i innych członków koła. Janina Gajda czytała Kronikę Koła za miesiąc czerwiec

18 października / 2017

Kol. **Kazimierz Starzyk** przygotował prelekcję pt. „**JAN ŁYSEK – Nauczyciel, Żołnierz, Patriota, Działacz Społeczny na Śląsku Cieszyńskim**”.

W skrócie :

Działalność Jana Łyska obejmowała okres przełomu wieków XIX i XX.

Urodzony w Jaworzynce /pow. Cieszyn/, dokładnie 130 lat temu w 1887 roku, w ubogiej ewangelickiej rodzinie góralskiej, ukończył Gimnazjum Polskie w Cieszynie,

paralelki polskie przy Seminarium Nauczycielskim na Bobrku, po czym uzyskał dyplom nauczyciela szkół ludowych, mając zaledwie 21 lat.

Jan Łysek jest zaliczany do współtwórców szkolnictwa polskiego na Ziemi Cieszyńskiej.

Najpierw Datynie Dolne / 1910-11 /, potem praca w Suchej Średniej, aby w końcu objąć stanowisko kierownika Polskiej Szkoły Ludowej w Jaworzu koło Bielska.

Prestiż Jego jako pedagoga systematycznie wzrastał, stale się doksztalał, szczególnie w zakresie literatury i historii. Działal w Polskim Towarzystwie Pedagogicznym na Śląsku oraz Macierzy Szkolnej Śląska Cieszyńskiego.

Jako aktor w amatorskim ruchu teatralnym odtwarzał monologi w gwarze istebniańskiej, był znakomitym humorystą. Dał też się poznać jako pisarz, poeta - nazwany przez prof. UJ Kazimierza Nitscha - „śląskim Tetmajerem”.

Ogłaszał swoje artykuły, sztuki i dramaty w „Zaraniu Śląskim”. Swój najlepszy i najdojrzały utwór dramatyczny „Śpiący Rycerze” wydał osobno, w Cieszynie w 1914 roku.

Pisał pod urokiem pisarzy Młodej Polski, w szczególności Stanisława Wyspiańskiego, ale jednocześnie nie rezygnował z poszukiwania własnej drogi w utworach pisanych językiem literackim, jak i w gwarze.

Twórczość Jana Łyska jest dziś cennym historycznym i literackim dokumentem, świadczącym o tendencji przenikania Śląska do kultury ogólnonarodowej.

Z chwilą wybuchu I Wojny Światowej w 1914 r. Jan Łysek wstąpił do oddziału Cieszyńskiego Legionów Polskich. Obok Hieronima Przepilińskiego i Feliksa Hajduka należał do jego organizatorów i z nim 25 września 1914 roku wyruszył z Cieszyna na front karpacki. Jako komendant 3 pułku Legionów Polskich został ranny pod Maksymcem. Po awansie na porucznika, po przebyciu całej kampanii bukowińsko-besarabskiej wyjechał na Wołyń, gdzie 5 listopada 1915 roku zginął w bitwie pod Kostiuchnówką nad Stryjem. Miał zaledwie... 28 lat.

Ostatnią pracą Jana Łyska był artykuł „Oddział Śląski w Legionach Polskich”, wydrukowany na łamach „Dziennika Cieszyńskiego” w 1916 roku, a przedrukowany w 1934 roku na łamy „Zarania Śląskiego”.

Imieniem Jana Łyska nazwano jedną z ulic Cieszyna.

15 listopada / 2017

Kanwą listopadowego Zebrania, które odbyło się w klimacie powagi i zadumy, były wspomnienia o naszych Drogich Kolegach, zmarłych na przestrzeni ostatnich lat. Nasze myśli wędrowały do Janka Leśniewskiego, Teresy Sulgostowskiej, Pawełka Cieślara, Janusza Rusza, Stanisława Kubiczka, czy Olka Zarębskiego.

Ich sylwetki i krótkie biografie przedstawiła kol. Nina Gajda.

Pozostając niejako w klimacie smutku i refleksji nad przemijającym czasem,

przedstawiłam członkom koła **sylwetkę niedawno zmarłego – Edwarda FIGNY.**

Materiały otrzymałam od pani Anny Walicy, siostrzenicy zmarłego.

Wykorzystałam też wspomnienia członków ZG Macierzy Z.C.

Tematem, pozostającym także w konwencji żałobnej, pamięci o przodkach, a także widocznej potrzeby pielęgnowania polskich śladów na Zaolziu, jest **artykuł pt. „Zapomniany cmentarz ewangelicki”**, który napisałam w oparciu o udostępnione mi publikacje red. Jarosława Jot Drużyckiego w Zaolziańskim „Głosie Ludu” i „Dzienniku Zachodnim” – dodatek „Tygodnik Cieszyn”.

Korzystałam też z informacji osób mieszkających na terenie Zaolzia w Republice Czeskiej.

Artykuł w całości znalazł się w Biuletynie Parafialnym Kościoła Ewangelicko - Augsburgskiego, przy Pl. Unii 2a w W-wie / na prośbę księdza Dariusza Chwastka /.

Również w całości został przedstawiony członkom koła.

W skrócie, mowa jest o starej, zarastającej mchem i zaroślami krzewów i drzew nekropolii w tzw. Starej Karwinie, na terenie dawnej kolonii Meksyk, niedaleko nieczynnej już kopalni „Barbara.

Trudno tam trafić, bo las wprowadził się pomiędzy zniszczone i zdemolowane drzewami grobowce i pomniki. Jakże smutny widok sprawiają nieopodal roztrzaskane nagrobki z zatartymi napisami.

Tak spoczywają snem wiecznym karwińscy ewangelicy !!!

Cmentarz założono w 1903 roku na gruncie podarowanym przez miejscowego rolnika Józefa Krainę.

W związku z „wygaszaniem” Karwiny na skutek szkód górniczych w połowie lat 70 tych, nekropolię tę zamknięto. Rabunkowa gospodarka węgla w Zagłębiu Karwińskim doprowadziła do ogromnych szkód górniczych, co sprawiło, że i to górnicze miasto przestało istnieć. A kiedy zniknęły pobliskie domostwa – nekropolia zaczęła niszczyć, stając się miejscem pozyskiwania surowca dla zbieraczy złomu.

W następnych latach opuszczony i zapomniany cmentarz zaczął zarastać chaszczami.

Niespodziewanie w połowie października b.r. w głowach **Braci Kufłowej / BEERCLUB / z Zaolzia** zrodziła się myśl, która przekuła się w czyn.

Nie bez znaczenia był fakt zbliżającego się ewangelickiego Święta, Jubileuszu 500 lecia Reformacji.

Zgodnie z podjętą inicjatywą, dnia 14.X stawiło się 10 wolontariuszy, którzy przez kilka godzin usuwali zwalone drzewa i karczowali krzaki. Dalsze prace porządkowe odbywały się w kolejne soboty, tj 21 i 28 X.

Akcja „Cmentarz” miała charakter spontaniczny, niezależny i ekumeniczny, bowiem zależy nie tylko ewangelikom, ale i osobom innych wyznań, na zachowaniu pamięci o przodkach i o tym, że w nieistniejącej już Karwinie mieszkali Polacy i mieli niebagatelny wkład w jej powstanie i rozwój.

„Cmentarze nasze są obrazami życia i charakteru naszego ludu. Jeśli nie zapomnimy o naszych przodkach, to ci, co po nas nadejdą, nie zapomną i o nas”!

Ostatnim tematem poruszonym na listopadowym Zebraniu było uroczyste otwarcie wystawy plenerowej pt. „Cieszyn 1918. Polski my naród, polski ród”, dnia 11 listopada 2017 roku o godz. 12.30 na cieszyńskim Rynku, oraz towarzyszący jej wykład pt. „Księstwo cieszyńskie z polskiej perspektywy 1914-1918”, wygłoszony przez Prof.dr hab. Andrzeja Chwalbę z U.J w Sali Sesyjnej cieszyńskiego Ratusza.

Wydarzenia te zainaugurowały przygotowania do zbliżającej się 100 rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości i powrotu w jej granice Śląska Cieszyńskiego / Projekt realizowany przez Książnicę Cieszyńską z samorządami /.

Klub Literacki " Nadolzie" / Prezes Jolanta Skóra/

21.11.2017r na spotkaniu KL „Nadolzie”- członek Klubu Andrzej Macura najpierw zdał relację z pobytu w Poznaniu, gdzie został zaproszony na promocję swojego tomiku pt. Lustró czasu. Promocje te miały miejsce w kilku prestiżowych miejscach : na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Bibliotece Miejskiej w Luboniu i Miejskim Ośrodku Kultury i Rekreacji w Jutrosinie. A następnie zaproszonych gości uraczył kolejną porcją nowych, przepięknych wierszy.

12. 12. 2017r.

Stało się już małą tradycją, albo miłym „przyzwyczajeniem”, że po raz kolejny w okresie przedświątecznym Klub Literacki „Nadolzie” wraz z kołem nr 1 MZC „Centrum” spotkali się, by wspólnie śpiewać kolędy oraz czytać bożonarodzeniowe i noworoczne wiersze. Po raz wtóry świątecznej biesiadzie przygrywał na akordeonie p. Marian Ścisłała. Prezesi obu kół: Jolanta Skóra, Bronisław Brudny i towarzysząca miłemu spotkaniu prezes MZC Marta Kawulok złożyli wszystkim życzenia świąteczne.

ad. 5 Sprawy bieżące

Pani Alina Hławiczka- Główna Księgowa Stowarzyszenia poinformowała członków ZG MZC ,że od stycznia 2018 został wprowadzony obowiązek przesyłania jednolitych plików kontrolnych rejestrów sprzedaży i zakupu VAT, co wiąże się z koniecznością zakupu nowego oprogramowania.

Następnie prowadząca obrady poinformowała o terminie Koncertu Noworocznego, którego organizatorem jest Macierz Ziemi Cieszyńskiej. Koncert odbędzie się w niedzielę 7 stycznia 2018 w Teatrze im . A. Mickiewicza w Cieszynie o godz. 18,00, a cały dochód z Koncertu zostanie przeznaczony na Fundusz Stypendialny utworzony przez Macierz Ziemi Cieszyńskiej Wykonawcami tegorocznego Koncertu "**W rytmie walca**", będzie Orkiestra Kameralna " ARTIS" pod batutą Jean- Claudea Hauptmanna i czterech solistów.

Zarząd Główny MZC podjął decyzję o rezygnacji z Filharmonii Zabrzeńskiej, ze względu na bardzo wysokie koszty orkiestry Filharmonii i solistów. Bilety w cenie 25 zł, 50 zł lub 100 zł można nabyć w kasie Teatru. Projekt plakatu reklamującego Koncert oraz projekt programu koncertu wykonał bezinteresownie pan Maciej Herma nauczyciel w ZSE- G im. Macierzy Ziemi Cieszyńskiej w Cieszynie.

Pan Józef Król poinformował o wydaniu nowej pozycji macierzowej przez Kolo MZC w Groźcu pt." Życie i losy wojenne Jana Kalfasa pilota RAFu".

Na posiedzeniu Zarządu Głównego MZC w dniu 8 stycznia 2018r. Pani Prezes przekazała informacje dotyczące:

- kontroli przeprowadzonej przez pracownika ZUS z Bielska – Białej w dniu 02 grudnia 2017. Kontrola obejmowała ostatnie 3 lata. Wypadła pomyślnie – bez żadnych zaleceń. Pani Prezes podziękowała Głównej Księgowej p. Alinie Hławicze za wzorowe prowadzenie dokumentacji.

- charytatywnego Koncertu Noworocznego , który odbył się 07 stycznia 2018 r. w Teatrze im. A. Mickiewicza w Cieszynie. Po raz pierwszy zagrała Orkiestra "ARTIS" pod batutą J.C. Hauptmanna, a wśród wykonawców wystąpili Olivia Ohl- Szulik / sopran/, Marian Chrobok /tenor/ oraz Paweł Szypulski /tenor/ i Piotr Sikora /tenor/. Koncert bardzo udany, ponadto uposażenie dla orkiestry i wykonawców było 3 razy mniejsze w stosunku do Filharmonii Zabrzeńskiej.

10 stycznia 2018 r. odbędzie się komisyjne podsumowanie wpływów uzyskanych za przeprowadzoną w teatrze kwestę i sprzedane bilety. Ostateczne podsumowanie zostanie podane na następnym posiedzeniu Zarządu Głównego MZC w dniu 05 lutego 2018 r.

- Spotkania Noworocznego, którego organizatorem jest Zarząd Główny Macierzy Ziemi Cieszyńskiej. Spotkanie odbędzie się w dniu 24.01.2018 r w sali GOK- u w Zebrzydowicach.

Pani Prezes podziękowała wiceprezesowi Karolowi Frankowi za wydrukowanie i dostarczenie "Zaproszeń " do biura Zarządu Głównego MZC, które zostaną przekazane zaproszonym Gościom, prezesom Kół, Członkom Honorowym Macierzy, członkom ZG MZC, GKR, Kolegium KC, Radzie Funduszu Stypendialnego, przedstawicielom mediów. Szacunkowa liczba uczestników to około 70 osób. Poczęstunek przygotowują:

- barszcz- Koło nr 8 Cieszyn – Mnisztwo, po 1 blasze ciasta – każde z Kół, paszteciki do barszczu zakupione zostaną przez ZG, kawa , herbata + przygotowanie sali, naczyń i obsługę zapewnią gospodarze spotkania - Koło w Zebrzydowicach i GOK. Ponadto p. Dyr. GOK-u Małgorzata Guz zapewni oprawę artystyczną – wystąpi Zespół " Nadolzianie".

Transport zorganizuje Zarząd Główny. Pani Prezes jest już po rozmowie z panem Andrzejem Słotą. - realizacji **Uchwały nr 7 WZD** przez Koła Terenowe Macierzy, dotyczącej wsparcia Zarządu Głównego MZC celem utrzymania majątku Macierzy.

Pani Prezes poinformowała zebranych ,że na 22 Koła Terenowe Macierzy z realizacji Uchwały wywiązało się 12 Kół. Suma zebranych funduszy wyniosła **955 zł**.

Prowadząca zwróciła się do zebranych , aby członkowie Zarządu Głównego również włączyli się do realizacji tej Uchwały. Zaproponowała po 10 zł od członka, propozycja została przyjęta i zrealizowana.

Następnie prowadząca poinformowała o liczbie nowych członków Macierzy w 2017 roku.

W sumie we wszystkich Kołach Macierzy w 2017 r. przybyło **35** nowych członków.

Najwięcej wstąpiło do Koła MZC nr 2" Mały Jaworowy" w Cieszynie – **19**

Koło MZC w Zebrzydowicach **6**

Koło MZC w Strumieniu **5**

Koło MZC w Grodźcu **4**

Koło MZC w Olsztynie **1**

Został ustalony harmonogram spotkań ZG MZC w I półroczu 2018 roku.

Harmonogram spotkań ZG MZC w I półroczu 2018 roku:

08 stycznia 2018

05 lutego 2018

05 marca 2018

09 kwietnia 2018

07 maja 2018

26 maja 2018 WZD

04 czerwca 2018

Za Zarząd:

Sekretarz ZG MZC
/- / Aleksandra Czajkowska /

Prezes ZG MZC
/- / Marta Kawulok

Rozdzielnik:

1x Koła Terenowe

1x a/a

